

Oponentský posudek na bakalářskou práci p. Daniela Janíka „Francouzská cizinecká legie: budování nové, společné identity“

Předložená práce p. Daniela Janíka je zajímavým pokusem přiblížit v českém prostředí poněkud neznámé téma, tj. Francouzská cizinecká legie a její identity. Oborově se dostáváme touto prací na několik vědeckých polí a dá se hovořit o zajímavém interdisciplinárním pokusu. Zpracováním tématu se autor především dostává do problematické polohy tím, že píše o identitě, přičemž použil vědecký, velmi kritický, přístup sociologů Brubakera a Coopera, kteří spíše odmítají pojem identita, resp. nahrazují ho jinými možnostmi. Další základní problém spatřuji v tom, že autor v názvu práce píše o budování nové, společné identity, přičemž, pokud tedy vycházíme z použitelnosti pojmu identity, je patrné, že identita cizinecké legie není nová, a naopak vychází z dlouholeté tradice a tudíž by se mělo spíše mluvit o již poměrně přesně ohraničené dlouhodobé identitě. Pokud se přesto budeme snažit identifikovat nějakou novou identitu (ve smyslu přeměny původní, tedy té, která je nováčkům vyloženě vnucená při základním dlouhodobém výcviku), tak by se autor měl zabývat proměnou, kterou prošla Cizinecká legie po restrukturalizaci po válce v Alžírsku na začátku 60. let (zjm. zrušení 1. REP). Ve skutečnosti autor nepíše o budování „nové společné identity“, nýbrž o předávání a přejímání staré legionářské identity u nováčků. Z pohledu obsahu práce není tudíž jasné, proč se dostáváme k otázce konkrétní legionářské identity až v páté části práce, kdy tato by měla být základem této práce.

Zároveň zřetelně chybí prostředí, ve kterém se pohybuje Cizinecká legie, tj. Francouzská armáda, protože do značné míry se dá legionářská identita definovat také negativně jako vymezování se vůči ostatním složkám francouzských vojsk (např. tím pomalejším pochodem, specifikou uniforem atd.). Z tohoto pohledu je také zajímavé, že se autor v úvodu snaží operovat s pojmem „totální instituce“, ale tento přístup se ve skutečnosti v této práci příliš neobjevuje.

Poslední část práce věnovaná úskalí společné identity legionářů by mohla být propracovanější a rozhodně důslednější. Vybrané příklady „selhání“ identity či konflikt identit nemusí být zcela přesvědčivé (zjm. příklad židovského legionáře). Navíc v posledních měsících se řešily minimálně dva příklady, které by se daly analyzovat, především tím, co se odhalilo (snaha řešit závažné problémy uvnitř Legie, uplatňování vnitřního nepsaného kodexu na úkor francouzského práva atd.).

Poznámkový aparát je dostatečný, literatura je správně použita, byť kritika literatury by mohla být důslednější.

Přes výše uvedené nedostatky, práce splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Navrhuji ohodnocení velmi dobře.

V Praze dne 8.6.2010

Doc. Michel Perottino, PhD.